

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.43.2025
Warszawa, 27 marca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7679 złożoną przez Pana posła Patryka Jaskulskiego do Ministra Zdrowia i Ministra Sprawiedliwości w sprawie ochrony pracowników medycznych, uprzejmie przedstawiam następujące informacje z zakresu właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Nowe przepisy

Rada Ministrów 18 lutego 2025 r. przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (UD43):

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12386955/katalog/13068745#13068745>

Najważniejsze rozwiązania nowelizacji zostały przedstawione w serwisie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

<https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-panstwowym-ratownictwie-medycznym-oraz-niektorych-innych-ustaw3>

Sejm uchwalił ww. ustawę 20 marca 2025 roku (druk nr 1058). Następnie ustawa została przekazana Prezydentowi RP i Marszałkowi Senatu:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1058>

Jednocześnie w Ministerstwie Sprawiedliwości zostały przeprowadzone prace analityczne mające na celu wzmocnienie ochrony prawnokarnej funkcjonariuszy publicznych, w tym ratowników medycznych, lekarzy i pielęgniarek oraz osób, które nie posiadając statusu funkcjonariusza narażają swoje zdrowie i życie w celu ochrony porządku publicznego i ratowania innych ludzi.

Przygotowane rozwiązania przewidują zmiany w zakresie odpowiedzialności karnej za naruszenie nietykalności cielesnej osób pełniących funkcje publiczne oraz osób ratujących życie innych bez względu na ich funkcję. W obecnym stanie prawnym w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3 (art. 222 § 1 k.k.).

Przewiduje się także wprowadzenie nowego typu czynu zabronionego, przewidującego zaostrzoną odpowiedzialność w przypadku, gdy sprawca naruszenia nietykalności cielesnej naraził funkcjonariusza publicznego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. W takim przypadku przewidziano karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Analogicznie przewidziano wprowadzenie typu kwalifikowanego, w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej osoby w związku z podjętą przez nią interwencją na rzecz ochrony bezpieczeństwa ludzi lub ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego (art. 217a k.k.). W sytuacji, w której naruszenie nietykalności cielesnej takiej osoby narażałoby ją na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, kara przewidziana w takich przypadkach byłaby orzekana w granicach od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności.

Zgodnie z obowiązującym przepisem art. 231b § 1 k.k. osoba, która w obronie koniecznej odpiera zamach na jakiegokolwiek cudze dobro chronione prawem, chroniąc bezpieczeństwo lub porządek publiczny, korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Ochronę przewidzianą dla funkcjonariuszy publicznych osoba odpierająca zamach traci w sytuacji, gdy zamach na nią jest skierowany przeciwko jej czci lub godności. W przygotowanych propozycjach przewiduje się zachowanie

tej ochrony, z tym zastrzeżeniem, że ściganie takich czynów będzie odbywało się na wniosek osoby znieważonej. Obecnie trwają prace w zakresie wszczęcia prac legislacyjnych w związku z ww. opracowanymi rozwiązaniami.

Obecny stan prawny

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia września 2006 r. o *Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz.U. z 2025 r. poz. 91), osoby udzielające pierwszej pomocy albo kwalifikowanej pierwszej pomocy, ale także osoba wchodząca w skład zespołu ratownictwa medycznego oraz inne związane z ratownictwem medycznym osoby, korzystają z ochrony przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, 1228, 1907 i 1965) dla funkcjonariuszy publicznych.

Ochrona prawna podczas wykonywania czynności zawodowych przez ratownika medycznego oraz w związku z ich wykonywaniem, przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w Kodeksie karnym uregulowana jest także w art. 37 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o *zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych* (Dz. U. z 2023 poz. 2187).

Konsekwentnie zatem odrębnie jest penalizowana czynna napaść na taką osobę na podstawie art. 223 § 1 k.k., gdzie karę wymierza się w granicach od roku do 10 lat. Natomiast, gdyby następstwem czynnej napaści był skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej, sąd może wymierzyć karę pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Penalizowane jest również użycie przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego albo osoby do pomocy mu przybranej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej (art. 224 § 2 i 3 k.k.), jak również znieważenie funkcjonariusza podczas i w związku z pełnieniem przez niego czynności służbowych (art. 226 § 1 k.k.). W przypadku przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. można orzec karę pozbawienia wolności do lat 3, a gdyby następstwem było nieumyślne spowodowanie obrażeń w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu albo naruszenia czynności narządów ciała na

okres powyżej 7 dni, sąd orzeka karę pozbawienia wolności w granicach od 3 miesięcy do 5 lat. Z kolei za przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. grozi kara grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że niejednokrotnie ataki przemocy także wobec przedstawicieli zawodu – ratownika medycznego mają charakter chuligański i ustawodawca w takich przypadkach pozwala na wymierzenie przez sąd kary przewidzianej za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. W wypadku skazania na występki o charakterze chuligańskim sąd orzeka nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, chyba że orzeka obowiązek naprawienia szkody, obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązkę na podstawie art. 46 k.k.

W sytuacji, w której dochodzi natomiast do najpoważniejszych przestępstw skierowanych przeciwko życiu i zdrowiu, system sankcji karnych kształtuje się adekwatnie do stopnia społecznej szkodliwości takich czynów. Spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 156 § 1 k.k.) jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 do 20 lat, a w przypadku, gdyby następstwem tego czynu była śmierć człowieka karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karą dożywotniego pozbawienia wolności. W przypadku zabójstwa – kara w typie podstawowym jest orzekana w granicach od 10 lat do 30 lat albo zastosowanie ma kara dożywotniego pozbawienia wolności. Ustawodawca w zakresie typizacji przestępstwa zabójstwa przewidział również typ kwalifikowany – określony w art. 148 § 3 k.k., który przewiduje odpowiedzialność karną za zabójstwo funkcjonariusza publicznego popełnione podczas lub w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z ochroną bezpieczeństwa ludzi lub ochroną bezpieczeństwa lub porządku publicznego. W takich przypadkach orzekana jest kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 15 lat, albo kara pozbawienia wolności.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/